

2011. gada pārskata ziņojums

Kopsavilkums

EIROPAS DATU
AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

2011. gada pārskata ziņojums

Kopsavilkums

***Europe Direct* dienests jums palīdzēs rast atbildes
uz jautājumiem par Eiropas Savienību**

Bezmaksas tālruņa numurs (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Daži mobilā tālruņa operatori aizliedz pieeju 00 800 numuriem,
vai arī par zvanīšanu uz šiem tālruņa numuriem var būt jāmaksā.

Liela daļa papildu informācijas par Eiropas Savienību ir pieejama internetā.
Tai var piekļūt, izmantojot Europa serveri (<http://europa.eu>).

Kataloga dati ir atrodami šīs publikācijas beigās.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2012. gads

ISBN 978-92-95076-50-1

doi:10.2804/42254

© Eiropas Savienība, 2012. gads

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta

IEVADS

Šis ir Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja (EDAU) 2011. gada pārskata ziņojuma kopsavilkums. Pārskata ziņojumā ir pilnīgi aptverts 2011. gads — septītais, kopš EDAU darbojas kā jauna, neatkarīga uzraudzības iestāde, kas atbildīga par fizisko personu pamattiesību un brīvību, jo īpaši privātās dzīves, aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Eiropas Savienības iestādēs un struktūrās. Pārskata ziņojums arī aptver *Peter Hustinx*, datu aizsardzības uzraudzītāja, un *Giovanni Buttarelli*, datu aizsardzības uzraudzītāja palīga, kopīgā piecu gadu pilnvaru termiņa trešo gadu.

Galvenās EDAU funkcijas, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 45/2001¹ (turpmāk "Regula"), ir šādas:

- uzraudzīt un nodrošināt, lai, ES iestādēm un struktūrām apstrādājot personas datus, tiktu ievēroti Regulas noteikumi (**uzraudzība**);
- konsultēt ES iestādes un struktūras visos jautājumos, kas ir saistīti ar personas datu apstrādi, tostarp konsultācijas par ierosinātiem tiesību aktiem un tādas jaunas notikumu attīstības uzraudzība, kura ietekmē personas datu aizsardzību (**konsultācijas**);
- sadarboties ar valsts uzraudzības iestādēm un uzraudzības struktūrām agrākajā ES trešajā pilārā, lai uzlabotu personas datu aizsardzības konsekvenci (**sadarbība**).

EDAU ir izvirzījis jaunus mērķus dažādās darbības jomās 2011. gadā. Lai uzraudzītu, kā ES iestādes un struktūras apstrādā personas datus, EDAU sadarbojās ar vēl lielāku datu aizsardzības inspektoru skaitu iestādēs un struktūrās nekā iepriekšējā periodā. Turklāt EDAU ir saņēmis savas jaunās īstenošanas politikas rezultātus: vairums ES iestāžu un struktūru ir panākušas ievērojamu progresu saistībā ar atbilstību Datu aizsardzības regulai, bet citām vēl jāpastiprina centieni.

Apspriežoties par jauniem likumdošanas pasākumiem, EDAU sniedzis rekordlielu atzinumu skaitu par dažādiem tematiem. Visievērojamākais no tiem ir ES datu aizsardzības tiesiskā regulējuma pārskats, kurš joprojām ir darba kārtībā. Tomēr datu aizsardzību ietekmē arī Stokholmas programmas īstenošana brīvības, drošības un tiesiskuma telpā un Digitālā programma, kas ir stratēģijas „Eiropa 2020” pamatā. To pašu var teikt par iekšējā tirgus, sabiedrības veselības un patērētāju tiesību aizsardzības jautājumiem un to īstenošanu pārrobežu kontekstā.

Vienlaikus EDAU paplašināja sadarbību ar citām uzraudzības iestādēm un turpināja uzlabot savas organizācijas lietderību un efektivitāti.

¹ 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

2011. GADA REZULTĀTI

Turpmāk norādītie galvenie mērķi tika noteikti 2010. gadā. Lielākā daļa no šiem mērķiem ir pilnīgi vai daļēji sasniegti 2011. gadā. Dažos gadījumos darbs turpināsies 2012. gadā.

- **Informētības uzlabošana**

EDAU ieguldīja laiku un resursus informētības uzlabošanas pasākumos, kas paredzēti ES iestādēm un struktūrām un datu aizsardzības inspektoriem (DAI). Šie pasākumi ietvēra tematiskas norādes, jo īpaši tajās jomās, kas saistītas ar uzmāksnās novēršanu un darbinieku novērtēšanu, un seminārus par datu aizsardzību datu aizsardzības inspektoriem vai kontrolētājiem.

- **Provizorisku pārbažu nozīme**

EDAU 2011. gadā saņēma 164 paziņojumus par provizoriskām pārbaudēm, tas ir otrais lielākais saņemto paziņojumu skaits. Šis pieaugums skaidrojams galvenokārt ar aģentūru apmeklējumu ieviešanu, pārbažu veikšanu uz vietas un tematisku norāžu sniegšanu. Arī paziņojumi, kas saņemti no jaunizveidotām aģentūrām, veicināja minēto pieaugumu. EDAU arī turpmāk liks lielu uzsvāri uz provizorisko pārbažu atzinumos ietvertu ieteikumu īstenošanu.

- **Uzraudzības un ziņojumu sagatavošanas pasākumi**

EDAU sāka trešo izvērtēšanas pārbaudi, kuras mērķis ir uzraudzīt atbilstību datu aizsardzības noteikumiem (2011. gada pētījums). Papildus šai vispārējai pārskatīšanai tika veiktas mērķtiecīgas uzraudzības pārbaudes gadījumos, kad uzraudzības pasākumu rezultātā EDAU radās bažas par atbilstības līmeni konkrētās iestādēs un struktūrās. Dažreiz pasākumi notika sarakstes veidā, bet citreiz kā vienas dienas apmeklējums attiecīgajā struktūrā, lai risinātu trūkumus atbilstības jomā.

- **Pārbaudes**

Pārbaudes ir svarīgs rīks, kas dod iespēju EDAU uzraudzīt un nodrošināt Regulas piemērošanu. EDAU 2011. gadā sāka četras pārbaudes un turpināja iepriekšējās pārbaudēs veikto ieteikumu izpildes kontroli. Tika veikta arī Vīzu informācijas sistēmas (VIS) drošības revīzija.

- **Konsultāciju sniegšana**

EDAU arī 2011. gadā palielināja savu ražīgumu, sniedzot 24 atzinumus un 12 oficiālu piezīmju kopumus, kas ir rekordliels skaits. Vairākos gadījumos Komisija jau bija apspriedusies ar EDAU pirms savu priekšlikumu pieņemšanas, un tā rezultātā tika sniegts 41 neoficiālu piezīmju kopums. Pēc vairāku atzinumu sniegšanas Eiropas Parlamenta *LIBE* komiteja vai attiecīgā Padomes darba grupa tika iepazīstināta ar minētajiem atzinumiem. EDAU atlasīja publicēto atzinumu priekšlikumus no attiecīgo tematu un prioritāšu sistematiskā uzskaites reģistra. Atzinumi, oficiālas piezīmes un uzskaites reģistrs ir publicēti EDAU tīmekļa vietnē.

- **Datu aizsardzības tiesiskā regulējuma pārskatīšana**

EDAU sniedza atzinumu par Komisijas paziņojumu par vispusīgu pieeju personas datu aizsardzībai, kā arī neoficiālas piezīmes par likumdošanas priekšlikumiem. Viņš uzmanīgi vēro procesu un sniedz ieguldījumu, ja tāds ir vajadzīgs.

- **Stokholmas programmas īstenošana**

EDAU uzmanīgi vēroja ar Stokholmas programmu saistīto politikas notikumu attīstību, sniedzot atzinumu par priekšlikumu direktīvai par pasažieru datu reģistra (PDR) izmantošanu tiesībaizsardzības mērķiem, kā arī oficiālas piezīmes par Eiropas Teroristu finansēšanas izsekošanas programmas (*TFTS*) ieviešanu. Kamēr netika sniegti likumdošanas priekšlikumi par viedrobežu tematu, EDAU izvirzīja šo jautājumu savā atzinumā par Komisijas paziņojumu par migrāciju.

- **Iniciatīvas tehnoloģiju jomā**

EDAU sniedza pirmo atzinumu par ES finansētu pētniecības projektu; projektā aplūkoja privātās dzīves aizsardzību, izmantojot biometriju. Viņš publicēja atzinumu par tīkla neitralitāti Digitālās programmas kontekstā.

- **Citas iniciatīvas**

EDAU sniedza dažādus atzinumus un piezīmes par citām iniciatīvām, kuras ietekmēja personas datu aizsardzību, pie-

mēram, par iekšējā tirgus informācijas sistēmu un drošības skeneru izmantošanu lidostās.

- Sadarbība ar datu aizsardzības iestādēm

EDAU aktīvi piedalījās 29. panta datu aizsardzības darba grupā, jo īpaši apakšgrupās par pamatnoteikumiem un par robežām, ceļošanu un tiesībaizsardzību.

- Saskaņota uzraudzība

EDAU nodrošināja efektīvu sekretariāta funkciju datu aizsardzības iestādēm, kas iesaistītas *Eurodac* un *Muitas* informācijas sistēmas (*CIS*) saskaņotās uzraudzības veikšanā. Vienā no *Eurodac* saskaņotās uzraudzības sanāksmēm uzraudzības koordinācijas grupā pārstāvētās datu aizsardzības iestādes veica pirmo viedokļu apmaiņu par Vīzu informācijas sistēmu, aplūkojot sistēmas ietekmi un pieeju uzraudzībai.

- Iekšējā organizācija

Pēc sekretariāta reorganizācijas 2010. gadā iestāde nolēma sākt savu pasākumu stratēģisko pārskatu 2011. gadā, ko vadīja stratēģiskā pārskata darba grupa, kuras sastāvā bija direktors un pārstāvji no visām grupām un jomām. Pārskata pirmā posma noslēgumā 2011. gada oktobrī notika iestādes iekšējā sanāksme, kurā dalībnieki un personāls varēja aplūkot savus uzdevumus, vērtības un mērķus.

- Resursu pārvaldība

EDAU sadarbībā ar Parlamentu rūpīgi pārbaudīja lietu uzskaites sistēmas nodrošinātāju tirgu un izvēlējās uzņēmēju, kuram ir vispiemērotākais produkts. Līgums ar minēto uzņēmēju tika parakstīts 2011. gada beigās, un sākās individualizētas sistēmas izstrāde. 2011. gadā turpinājās arī EDAU integrācija IT lietojumprogrammās cilvēkresursu jomā, pamatojoties uz pakalpojumu līmeņa līgumiem. *Syslog Formation* tika veiksmīgi ieviests, sākās darbs pie *Sysperll* un tika panākta vienošanās par *MIPS* ieviešanu 2012. gadā.

Svarīgākie skaitļi par EDAU darbību 2011. gadā

→ 71 provizorisku pārbauzu atzinums pieņemts, 6 atzinumi bez provizoriskas pārbaudes

→ 107 sūdzības saņemtas, 26 atzītas par pieņemamām

Galvenie iespējamo pārkāpumu veidi: datu konfidencialitātes neievērošana, pārmērīga datu vākšana vai nelikumīga datu izmantošana, ko pieļāvis kontrolētājs.

→ 34 konsultācijas par administratīviem pasākumiem Tika sniegtas konsultācijas par dažādiem tiesiskajiem aspektiem saistībā ar personas datu apstrādi ES iestādēs un struktūrās.

→ 4 pārbaudes uz vietas veiktas

→ 2 pamatnostādnes publicētas par uzmākšanās novēršanu un darbinieku novērtēšanu.

→ 24 atzinumi par tiesību aktiem sniegti, cita starpā, par iniciatīvām, kas skar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, tehnoloģiju attīstību, starptautisko sadarbību, datu nosūtīšanu vai iekšējo tirgu.

→ 12 oficiālu piezīmju kopumi publicēti, cita starpā, par intelektuālā īpašuma tiesībām, civilās aviācijas drošību, ES kriminālpolitiku, Teroristu finansēšanas izsekošanas programmu, energoefektivitāti un Tiesību un pilsonības programmu.

→ 41 neoficiālu piezīmju kopums

→ 14 jauni darbinieki pieņemti darbā

UZRAUDZĪBA UN ĪSTENOŠANA

Viens no EDAU galvenajiem uzdevumiem ir neatkarīga datu apstrādes darbību uzraudzība Eiropas iestādēs un struktūrās. Tiesisko regulējumu nodrošina datu aizsardzības Regula (EK) Nr. 45/2001, kas paredz vairākus pienākumus datu apstrādātājiem, kā arī vairākas tiesības tām personām, kuru personas dati tiek apstrādāti.

Uzraudzības pienākumi var būt dažādi — no datu aizsardzības inspektoru konsultēšanas un atbalstīšanas, izmantojot riskantu datu apstrādes operāciju provizorisku pārbaudi, līdz izmeklēšanas, tostarp pārbaudītu uz vietas, veikšanai un sūdzību izskatīšanai.

Turpmākas konsultācijas ES administrācijai var notikt arī kā konsultācijas par administratīviem pasākumiem vai tematisku pamatnostādņu publicēšana.

Datu aizsardzības inspektori

Katrā ES iestādē un struktūrā jābūt vismaz vienam **datu aizsardzības inspektoram** (DAI). DAI kopskaits 2011. gadā bija 54 inspektori. Regulāra sadarbība ar viņiem un viņu tīkls ir svarīgi efektīvas uzraudzības nosacījumi. EDAU strādāja cieši kopā ar "DAI kvartetu", kurā ietilpst četri DAI (Padome, Eiropas Parlaments, Eiropas Komisija un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde), kas koordinē DAI tīklu. DAI tīkla sanāksmēs, ko apmeklēja EDAU, ir iespēja sniegt jaunāko informāciju par EDAU darbu un pārskatu par notikumu attīstību ES datu aizsardzības jomā, kā arī apspriest jautājumus, kas izraisa kopēju ieinteresētību.

Provizoriskas pārbaudes

Regulā (EK) Nr. 45/2001 paredzēts, ka uz jebkuru personas datu apstrādes darbību, kas var radīt konkrētus riskus datu subjektu tiesībām un brīvībām, attiecas EDAU provizoriska pārbaude. Pēc tam EDAU nosaka, vai šī apstrādes darbība atbilst Regulai.

Riskantu apstrādes operāciju **provizoriskas pārbaudes** joprojām ir svarīgs uzraudzības aspekts. EDAU 2011. gadā saņēma 164 paziņojumus par provizoriskām pārbaudēm un pieņēma 71 atzinumu par provizoriskām pārbaudēm attiecībā uz tādām standarta administratīvām procedūrām kā darbinieku novērtēšana, administratīvā izmeklēšana, disciplinārās procedūras un uzmākšanās novēršana, kā arī par pamatdarbībām, piemēram, patērētāju aizsardzības sistēmu, kvalitātes vadības sistēmu un *ex-post* kvalitātes pārbaudēm ITSБ un sociālā nodrošinājuma informācijas elektronisku apmaiņu Eiropas Komisijā. Šie atzinumi ir publicēti EDAU tīmekļa vietnē, un to izpilde tiek sistemātiski kontrolēta.

Atbilstības uzraudzība

Sistemātiski tiek uzraudzīta **Regulas īstenošana** iestādēs un struktūrās, veicot to darbības rādītāju regulāru izvērtēšanu, un šis darbs aptver visas ES iestādes un struktūras. EDAU sāka trešo izvērtēšanas pārbaudi, kuras mērķis ir uzraudzīt atbilstību datu aizsardzības noteikumiem (2011. gada pētījums) un pēc kuras tika izstrādāts ziņojums par iestāžu un struktūru panākto progresu Regulas īstenošanā, kā arī uzsvērti atklātie trūkumi. Papildus šai vispārējai pārbaudei tika veikti mērķtiecīgi uzraudzības pasākumi gadījumos, kad uzraudzības pasākumu rezultātā EDAU radās bažas par atbilstības līmeni konkrētās iestādēs un struktūrās. Tie notika sarakstes veidā ar iestādi vai struktūru vai vienas dienas apmeklējuma veidā, jo īpaši Eiropas Dzelzceļa aģentūrā, Kopienas Augu šķirņu birojā, Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondā un Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas aģentūrā.

EDAU veica arī pārbaudes uz vietas *Cedefop*, *OLAF* un ECB, lai pārbaudītu atbilstību saistībā ar konkrētiem jautājumiem.

Sūdzības

Saskaņā ar Datu aizsardzības regulu viens no EDAU galvenajiem pienākumiem ir izskatīt un izmeklēt sūdzības, kā arī veikt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas vai pamatojoties uz sūdzību.

Sūdzību skaits, ko EDAU saņēma 2011. gadā, pieauga līdz 107 sūdzībām; 26 no tām tika atzītas par pieņemamām. Daudzas no nepieņemamām sūdzībām bija saistītas ar valsts līmeņa jautājumiem, kuros EDAU nav kompetents. EDAU konstatēja, ka 15 gadījumos no 2011. gadā atrisinātajiem gadījumiem vai nu nebija noticis datu aizsardzības noteikumu pārkāpums, vai kontrolieris jau bija veicis vajadzīgos atbilstības pasākumus. Bet divos gadījumos tika konstatēta neatbilstība datu aizsardzības noteikumiem un kontrolieris sagatavoja ieteikumus.

Konsultācijas par administratīviem pasākumiem

Papildu darbs tika veikts arī saistībā ar ES iestāžu un struktūru **konsultācijām par administratīviem pasākumiem** attiecībā uz personas datu apstrādi. Tika izvirzīti daudzi

jautājumi, tostarp par darbinieku fotogrāfiju publicēšanu iekštīklā, par pārbaudi, kas notiek citas iestādes telpu videonovērošanas laikā, un par darbinieku e-pastu apstrādi.

Horizontālās norādes

EDAU arī pieņēma **pamatnostādnes** par uzmākšanās novēršanu un darbinieku novērtēšanu, kā arī kontrolēja iestāžu un struktūru panākto progresu pēc tam, kad bija pieņemtas pamatnostādnes par videonovērošanu.

POLITIKA UN KONSULTĀCIJAS

EDAU konsultē Eiropas Savienības iestādes un struktūras par datu aizsardzības jautājumiem daudzās politikas jomās. Šie konsultatīvie pienākumi ir saistāmi ar jaunu tiesību aktu priekšlikumiem, kā arī citām iniciatīvām, kas var ietekmēt personas datu aizsardzību Eiropas Savienībā. Parasti tie izpaužas kā oficiāls atzinums, taču EDAU var sniegt norādes arī, iesniedzot piezīmes vai politikas dokumentus. Šīs darbības ietvaros tiek uzraudzīta arī tehnoloģiju attīstība, kas ietekmē datu aizsardzību.

Galvenās tendences

2011. gadā notika plašas konsultācijas, kuru rezultātā tika sniegti **24 atzinumi**, **12 oficiālas piezīmes** un **41 neoficiāla piezīme**. EDAU turpināja īstenot aktīvu pieeju konsultāciju jomā, pamatojoties uz regulāri atjauninātu to likumdošanas priekšlikumu uzskaites reģistru, kuri jāiesniedz apspriešanai, kā arī to neoficiālo piezīmju pieejamību, kuras atrodas likumdošanas priekšlikumu sagatavošanas posmā. Izmantojot neoficiālo piezīmju pieejamību, Komisijas dienesti 2011. gadā gandrīz dubultoja neoficiālo konsultāciju skaitu salīdzinājumā ar 2010. gadu.

Komisijas darbs, kas veikts datu aizsardzības tiesiskā regulējuma modernizēšanas jomā Eiropā, ir pelnījis īpašu uzmanību. EDAU uzmanīgi vēro likumdošanas pārskatīšanas procesu; viņš ir devis ieguldījumu dažādos līmeņos, tostarp janvārī sniedzot atzinumu par Komisijas paziņojumu, ar ko paredz vispusīgu pieeju personas datu aizsardzībai Eiropā, un decembrī sniedzot neoficiālas piezīmes par likumdošanas priekšlikumu projektiem.

Jomas, kuras skar datu aizsardzības jautājumus, ir dažādas — līdzās tādām tradicionālām prioritātēm kā brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (BDTT) un starptautiskā datu nosūtīšana rodas jaunas jomas, un par to liecina lielais atzinumu skaits par iekšējo tirgu. Turpmāk sniegts ieskaits par attiecīgajās jomās pieņemtiem atzinumiem.

EDAU atzinumi un svarīgākie jautājumi

Attiecībā uz **brīvības, drošības un tiesiskuma telpu** EDAU sniedza dažus ļoti kritiskus atzinumus par tādiem jautājumiem kā novērtēšanas ziņojums par Datu saglabāšanas direktīvu 2006/24/EK un priekšlikums par Eiropas pasažieru datu reģistra apstrādi. Pasažieru datu reģistrs bija arī divu atzinumu temats, kuros aplūkoja nolīgumus par šādu datu nosūtīšanu attiecīgi Austrālijai un ASV. EDAU izteica piezīmes arī par Komisijas paziņojumu par Teroristu finansēšanas izsekošanas programmu (TFTS), apšaubot tās nepieciešamību.

Attiecībā uz **informācijas tehnoloģijām** un **Digitālo programmu** EDAU publicēja novatorisku atzinumu par tikla neitralitāti, uzsverot dažu interneta pakalpojumu sniedzēju uzraudzības prakses ietekmi. Viņš arī sniedza pirmo atzinumu par ES finansētu pētniecības projektu, kurā aplūko privātās dzīves aizsardzību, izmantojot biometriju.

Iekšējā tirgus jomā EDAU cita starpā sniedza atzinumu par Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI), aicinot sniegt skaidrojumu par jaunām funkcionalitātēm, kuras pievienos nākotnē. Tika sniegti citi vēra ņemami atzinumi par enerģijas tirgus integritāti un pārredzamību, kā arī par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālo darījumu partneriem un darījumu reģistriem. Šajos gadījumos priekšlikumi bija paredzēti, lai sniegtu plašas pilnvaras izmeklēšanas jomā, kuras nebija skaidri piešķirtas valsts pārvaldes iestādēm, un tāpēc EDAU aicināja sniegt skaidrojumu.

Vairāki atzinumi tika sniegti par **īstenošanu pārrobežu kontekstā**. Piemēram, EDAU sniedza norādes par priekšlikumiem Intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanas direktīvai, aicinot ieviest skaidri noteiktu saglabāšanas periodu, kā arī skaidrot saistītās datubāzes juridisko pamatu. Attiecībā uz priekšlikumu par Eiropas konta apķīlāšanas rīkojumu viņš uzsvēra vajadzību ierobežot personas datus, kurus apstrādā, līdz vajadzīgajam minimumam.

Sabiedrības veselības un patērētāju tiesību aizsardzības jomā EDAU sniedza atzinumu par Sadarbības sistēmu patērētāju tiesību aizsardzībai (CPCS), aicinot likumdevēju pārskatīt saglabāšanas periodus un pētīt veidus, kā nodrošināt integrētu privātumu.

EDAU iesaistījās arī citās jomās, piemēram, *OLAF* reformu regula, ES Finanšu regula un digitālo tahogrāfu izmantošana profesionāliem autovadītājiem.

Tiesu lietas

EDAU 2011. gadā iesaistījās piecās lietās Vispārējā tiesā un Civildienesta tiesā.

Vienā no šīm lietām izskatīja iespējami nelegālu medicīnas datu nodošanu starp Parlamenta un Komisijas medicīnas dienestiem. Civildienesta tiesa, uzņemoties šādu iniciatīvu pirmo reizi, uzaicināja EDAU iesaistīties. Spriedumā tiesa izmantoja EDAU pamatojumu un piešķīra pieteikuma iesniedzējam finansiālu kompensāciju.

Trīs citās lietās tika izskatīta piekļuve ES iestāžu dokumentiem, un tās bija saistītas ar *Bavarian Lager* nolēmuma kontroli. Visās trīs lietās EDAU aicināja nodrošināt lielāku pārredzamību. Vienā lietā tiesa ņēma vērā minēto pamatojumu; citā lietā tā ievēroja Parlamenta lēmumu nepiešķirt piekļuvi; trešajā lietā pašlaik spriedumu vēl gaida.

Turklāt EDAU iesaistījās pārkāpuma procedūrā pret Austriju par datu aizsardzības iestāžu neatkarību. Šajā gadījumā viņš apgalvoja, ka Austrijas datu aizsardzības iestādes biroja organizatoriskajā struktūrā, kā noteikts valsts tiesību aktos, nav ievērots neatkarības standarts, kas paredzēts Direktīvā 95/46/EK. Arī šajā lietā pašlaik spriedums nav pieņemts.

SADARBĪBA

EDAU sadarbojas ar citām datu aizsardzības iestādēm, lai veicinātu datu aizsardzības konsekvētu ievērošanu visā Eiropā. Sadarbības uzdevums ir attiecināms arī uz sadarbību ar uzraudzības struktūrām, kas ir izveidotas saskaņā ar agrāko ES „trešo pilāru” un saistībā ar lielapjoma IT sistēmām.

Galvenā Eiropas datu aizsardzības iestāžu savstarpējas sadarbības platforma ir **29. panta datu aizsardzības darba grupa**. EDAU piedalās darba grupas pasākumos, kurai ir būtiski svarīgs uzdevums — panākt, lai vienādi piemērotu Datu aizsardzības direktīvu.

EDAU un 29. panta darba grupa ir efektīvi sadarbojušies daudzos jautājumos, bet īpaši apakšgrupās par pamatnoteikumiem un par robežām, ceļošanu un tiesībaizsardzību (BTLE). Iepriekš EDAU bija referents atzinumam par „piekrišanas” jēdzienu.

Papildus 29. panta darba grupai EDAU turpināja ciešu sadarbību ar iestādēm, kuras bija izveidotas, lai īstenotu **ES lielapjoma IT sistēmu kopīgu uzraudzību**.

Viens no svarīgākajiem EDAU uzdevumiem šo sadarbības pasākumu jomā ir saistāms ar **Eurodac**. Eurodac uzraudzības koordinācijas grupa, kurā ietilpst valsts datu aizsardzības iestādes un EDAU, tikās Briselē 2011. gada jūnijā un oktobrī. Grupa pabeidza saskaņotu pārbaudi par priekšlaicīgas datu dzēšanas jautājumu, turpināja izstrādāt plānoto pilnīgas drošības revīzijas kopējo sistēmu un ieplānoja vēl vienu saskaņotu pārbaudi, par kuras rezultātiem ziņos 2012. gadā. Turklāt grupa neoficiāli apsprieda 2011. gada oktobrī sāktais Vizu informācijas sistēmas (VIS) saskaņotas uzraudzības jautājumu.

Līdzīgi pasākumi reglamentē **Muitas informācijas sistēmas (CIS)** uzraudzību, saistībā ar kuru EDAU noorganizēja divas CIS uzraudzības koordinācijas grupas sanāksmes 2011. gadā. Sanāksmēs sapulcējās valsts datu aizsardzības iestāžu pārstāvji, kā arī Muitas kopīgā pārraudzības iestāde un datu aizsardzības sekretariāts. Grupa jūnija sanāksmē pieņēma rīcības plānu, kurā paredzēja 2011. un 2012. gada plānotos pasākumus, bet decembra sanāksmē vienojās par

pirmajām divām saskaņotām pārbaudēm. Šo pārbauzu rezultātus iesniegs 2012. gada gaitā.

Sadarbība **citos starptautiskos forumos** joprojām piesaistīja EDAU uzmanību, jo īpaši tas attiecās uz Eiropas un starptautiskajām datu aizsardzības un privātuma komisāru konferencēm. Eiropas konference notika Briselē 2011. gadā, kuru rīkoja 29. panta darba grupa un EDAU. Mehiko privātas dzīves un datu aizsardzības komisāri no visas pasaules pieņēma deklarāciju, kurā aicināja efektīvi sadarboties „lielo datu” pasaulē.

GALVENIE UZDEVUMI 2012. GADĀ

2012. gadā ir paredzēts veikt turpmāk minētos uzdevumus. Par sasniegtajiem rezultātiem ziņos 2013. gadā.

Uzraudzība un īstenošana

Saskaņā ar atbildības un īstenošanas politikas dokumentu, kurš pieņemts 2010. gada decembrī, EDAU ir noteicis šādus uzdevumus uzraudzības un īstenošanas jomā.

- **Informētības uzlabošana**

EDAU ieguldīs laiku un resursus norāžu sniegšanā ES iestādēm un aģentūrām. Norādes ir vajadzīgas, lai nodrošinātu pāreju uz iestāžu un aģentūru plašāku pārskatatbildību. Tās būs tematiskas norādes par standarta administratīvām procedūrām un horizontāliem tematiem, piemēram, e-uzraudzību, nodošanu un datu subjektu tiesībām. Pēc konkrētas iestādes vai aģentūras pieprasījuma vai pēc EDAU ierosmes, kad rodas šāda vajadzība, tiks organizētas arī mācības un semināri datu aizsardzības inspektoriem / datu aizsardzības koordinatoriem. EDAU tīmekļa vietne tiks izstrādāta tā, lai sniegtu lietderīgu informāciju datu aizsardzības inspektoriem. Saskaņā ar parastu subjektu taksonomiju tiks darīts pieejams provizoriskās pārbaudes paziņojumu publiskais reģistrs.

- **Provizoriskas pārbaudes**

EDAU turpina saņemt *ex-post* paziņojumus, kuri attiecas vai nu uz standarta administratīvām procedūrām, vai uz jau ieviesto darbību apstrādi. 2012. gadā veiks pasākumus, lai noteiktu atbilstošas procedūras šādu paziņojumu izskatīšanai un nodrošinātu, ka paziņojumus, kurus pārbauda *ex-post*, neatļauj saglabāt izņēmuma un attaisnojama apstākļu gadījumos. Provizorisko pārbažu atzinumos ietverta ieteikumu kontrole ir EDAU īstenošanas stratēģijas svarīgs elements. EDAU arī turpmāk pievērsīs lielu uzmanību provizorisko pārbažu atzinumos ietvertu ieteikumu īstenošanai un nodrošinās atbilstošu izpildes kontroli.

- **Vispārējas izvērtēšanas pārbaudes**

EDAU 2011. gadā sāka vispārēju izvērtēšanas pārbaudi, uzdodot iestādēm un struktūrām konkrētus pienākumus atbildības rādītāju jomā (piemēram, DAI iecelšana, īstenošanas noteikumu pieņemšana, 25. panta paziņojumu līmenis, 27. panta paziņojumu līmenis). Šajā EDAU sniegtajā pārskatā tika uzsvērts Regulas īstenošanas jomā panāktais progress, kā arī norādīti atklātie trūkumi. 2011. gada pēti-

jums tiks pabeigts 2012. gadā, veicot speciālu DAI statusa pārbaudi: šī pārbaude ir paredzēta arī tam, lai atbalstītu DAI darbību saskaņā ar pārskatatbildības principu. Turklāt EDAU 2012. gadā sāks īpaši Komisijai paredzētu pētījumu, kura mērķis ir savākt informāciju no dažādiem ģenerāldirektorātiem Komisijā.

- **Apmeklējumi**

Pamatojoties uz 2011. gada pētījuma rādītājiem, EDAU ir atlasījis iestādes un aģentūras, kuras viņš plāno apmeklēt (6 plānotie apmeklējumi). Šo apmeklējumu iemesls ir vai nu acīmredzama saistību nepildīšana, vai vadības paziņojums, vai gadījumi, kad iestāde vai aģentūra atpaliek savai grupai noteikto mērķu izpildē.

- **Pārbaudes**

Pārbaudes ir svarīgs rīks, kas dod iespēju EDAU uzraudzīt un nodrošināt Regulas piemērošanu: pārbažu skaita palielinājums ir svarīgs ne tikai kā īstenošanas rīks, bet arī kā rīks, kas vairo informētību par datu aizsardzības jautājumiem un EDAU. Pārbažu skaits 2012. gadā palielināsies, pateicoties vieglāk veicamu un mērķtiecīgāku pārbažu ieviešanai papildus jau esošajām visaptverošām pārbaudēm. Dažu iestāžu vai struktūru pamatdarbība ietver personas datu apstrādi, un tāpēc datu aizsardzība ir svarīgs elements. Šīs struktūras tiks noteiktas un kļūs par mērķtiecīgas uzraudzības (pamatojoties uz dokumentiem) vai pārbažu objektu. Tiek plānots veikt arī lielapjoma IT sistēmu vispārējas pārbaudes. Tās atlasa, pamatojoties uz juridiskiem pienākumiem. Tiks sāktas tematiskas pārbaudes tajās jomās, kurās EDAU ir sniedzis norādes un tagad vēlas pārbaudīt rezultātus (piemēram, videonovērošana).

Politika un konsultācijas

EDAU kā padomdevēja galvenos pienākumus nosaka uzskaites reģistrā un tam pievienotajā dokumentā, ko publicē tīmekļa vietnē. Tā kā EDAU nozīme likumdošanas procedūrā pieaug, viņam būs jācenšas nodrošināt kvalitatīvu un nozīmīgu ieguldījumu, tērējot par to ierobežotus resursus. Tāpēc EDAU ir noteicis stratēģiski svarīgus jautājumus, kas kļūs par viņa konsultāciju darba pamatu 2012. gadā, pievērsot uzmanību arī citām likumdošanas procedūrām, kuras attiecas uz datu aizsardzību.

- Virzībā uz jaunu datu aizsardzības tiesisko regulējumu

EDAU prioritāte būs jauna datu aizsardzības tiesiskā regulējuma ES izstrāde. Viņš sniegs atzinumu par juridiskiem priekšlikumiem regulējumam un piedalīsies debatēs turpmākajos likumdošanas procedūras pasākumos, ja tas būs vajadzīgs.

- Tehnoloģiju attīstība un Digitālā programma, intelektuālā īpašuma tiesības un internets

Vēl viena joma, kurai EDAU pievērsīs uzmanību 2012. gadā, būs tehnoloģiju attīstība, jo īpaši saistībā ar internetu, un attiecīgā politiskā reakcija. Temati var būt dažādi — sākot ar plāniem par Eiropas Elektroniskās identifikācijas, autentifikācijas un paraksta sistēmu un interneta uzraudzības jautājumiem (piemēram, intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu, slēgšanas procedūrām), līdz mākoņdatošanai un e-veselībai. EDAU arī stiprinās zinātību tehnoloģiju jomā un veiks pētījumus par privātumu pastiprinošām tehnoloģijām.

- Turpmāka brīvības, drošības un tiesiskuma telpas attīstīšana

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa joprojām būs viena no tām politikas pamatjombām, kuru EDAU risinās. Attiecīgie gaidāmie priekšlikumi ietver tādas jomas kā *ES-TFTS* un viedrobežas. Turklāt EDAU turpinās vērot Datu saglabāšanas direktīvas pārskatīšanu. Viņš arī cieši uzraudzīs sarunas ar trešām valstīm par datu aizsardzības nolīgumiem.

- Finanšu sektora reforma

EDAU turpinās vērot un kontrolēt jaunus priekšlikumus par finanšu tirgu un to dalībnieku regulēšanu un uzraudzību, ciktāl tie ietekmē tiesības uz privāto dzīvi un datu aizsardzību.

- Citas iniciatīvas

EDAU vēros arī priekšlikumus citās politikas jomās, kurām ir svarīga ietekme uz datu aizsardzību. Viņš turpinās piedalīties oficiālās un neoficiālās konsultācijās par priekšlikumiem, kuri ietekmē privāto dzīvi un datu aizsardzību.

Sadarbība

EDAU turpinās pildīt pienākumus saskaņotas uzraudzības jomā. Turklāt viņš vērsīsies pie valsts datu aizsardzības iestādēm, kā arī starptautiskām organizācijām.

- Saskaņota uzraudzība

EDAU piedalīsies *Eurodac*, Muitas informācijas sistēmas un Vizu informācijas sistēmas (VIS) saskaņotā uzraudzībā. 2011. gadā sākta saskaņotā VIS uzraudzība joprojām ir sākuma posmā. Pēc neoficiālas apspriedes *Eurodac* uzraudzības koordinācijas sanāksmēs tika izvirzīts mērķis 2012. gadā pakāpeniski ieviest uzraudzību šajā jomā. Kad tiks sākti *SIS II*, arī uz to attieksies saskaņota uzraudzība; to plānots sākt 2013. gadā, un arī šos sagatavošanās darbus uzmanīgi vēros. EDAU arī veiks šo sistēmu centrālo nodaļu pārbaudes, ja tādas būs vajadzīgas vai tiks noteiktas tiesību aktos.

- Sadarbība ar datu aizsardzības iestādēm

EDAU turpinās aktīvi piedalīties 29. panta datu aizsardzības darba grupas pasākumos un sekmīgā darbā, nodrošinot darba grupas un EDAU nostājas atbilstību un sinerģiju saskaņā ar attiecīgajām prioritātēm un uzturot konstruktīvas attiecības ar valsts datu aizsardzības iestādēm. Kā *referents* attiecībā uz specifiskām lietām EDAU vadīs un sagatavos 29. panta darba grupas atzinumu pieņemšanu.

- Datu aizsardzība starptautiskās organizācijās

Datu aizsardzības tiesību akti uzņēmējās valstīs parasti neatbilst uz starptautiskām organizācijām to mītnes valstis; tomēr ne visas valstis ir ieviešas atbilstošus datu aizsardzības noteikumus. EDAU vērsīsies pie starptautiskām organizācijām, organizējot semināru, kura mērķis ir palielināt informētību un popularizēt labu praksi.

Citas jomas

- Informācija un saziņa

EDAU turpinās pilnveidot un uzlabot informāciju, saziņu un preses pasākumus, īpašu uzmanību pievēršot informētības palielināšanai, publikācijām un informācijai tiešsaistē. EDAU pēc apspriešanās ar galvenajām ieinteresētajām pusēm sāks īstenot informācijas un saziņas stratēģijas pārskatu. Tiek plānota dažu svarīgu EDAU tīmekļa vietnes daļu reorganizācija, lai tīmekļa vietne kļūtu vienkāršāka lietošanai un veicinātu pieejamās informācijas meklēšanu un navigāciju.

- Iekšējā organizācija

EDAU stratēģiskā pārskatīšana turpināsies 2012. gadā, un ieinteresētās puses tiks iesaistītas ārējās apspriedēs, izmantojot tiešsaistes pētījumus, aptaujas, mērķgrupas un seminārus. 2011. gadā sākta pārskata rezultātā tika pieņemti lēmumi izstrādāt plašāku stratēģisku pieeju uzraudzībai un konsultāciju pasākumiem, kā arī izveidot jaunu IT politikas sektoru 2012. gadā. Pēc pārskata pabeigšanas un rezultātu analīzes EDAU pabeigs vidēja termiņa stratēģijas īstenošanu un izstrādās rezultātu novērtēšanas rīkus (GDR) šīs stratēģijas pamatelementu novērtēšanai.

- Resursu pārvaldība

EDAU individualizētas lietu uzskaites sistēmas izstrāde turpināsies 2012. gadā. Tiks turpināta arī IT lietojumprogrammu izstrāde cilvēkresursu jomā, kuru pamatā būs pakalpojumu līmeņa līgumi, jo īpaši pēc *Sysper II* īstenošanas, kuru pabeigs 2012. gadā, un pēc *MIPS* ieviešanas.

Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs

2011. gada pārskata ziņojums – Kopsavilkums

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs

2012 — 12 lpp. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95076-50-1

doi:10.2804/42254

KĀ SAŅEMT ES IZDEVUMUS

Bezmaksas izdevumi:

- izmantojot *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>);
- Eiropas Savienības pārstāvniecībās un delegācijās.
Informāciju saziņai varat iegūt tīmekļa vietnē <http://ec.europa.eu> vai sūtot faksu uz +352 2929-42758.

Maksas izdevumi

- izmantojot *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>).

Maksas abonementi (piemēram, ikgadējie Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša izdevumi un Eiropas Savienības Tiesas judikatūras krājumi):

- izmantojot Eiropas Savienības Publikāciju biroja tirdzniecības aģentus (http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm).

EIROPAS DATU
AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

*EDAU – Eiropas datu
aizsardzības uzraudzītājs*

www.edps.europa.eu

■ Publikāciju birojs

ISBN 978-92-95076-50-1

9 789295 076501